PWK.0914-0006/06

Protokół

z kontroli planowej przeprowadzonej w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos" w Tychach w dniach od 27.02.2006 r. do 8.03.2006 r. przez [redacted] inspektora Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy, na podstawie upoważnienia Prezydenta Miasta Tychy nr PWK.0914-0006/06 z dnia 23.02.2006 r.

Zakres kontroli

Kontrola wydatków poniesionych w latach 2004-2005.

1. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.),
- Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.),
- Regulamin przeprowadzenia kontroli przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 0152/189/03 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 4 września 2003 r.

2. Dane identyfikujące jednostkę

2.1 Podstawa prawna funkcjonowania jednostki:

- Uchwała Rady Miasta Tychy nr 0150/445/2000 z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie zatwierdzenia statutu dla Dziennego Domu Pomocy Społecznej „Wrzos" w Tychach,
- Zarządzenie Dyrektora DDPS „Wrzos" nr 17/17/2001 r. z dnia 2.02.2001 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Tychach,

- Zarządzenie Dyrektora DDPS „Wrzos” nr D/8/2000 z dnia 3.02.2000 r. w sprawie zakładowego planu kont stanowiącego podstawę prowadzenia rachunkowości i wykonania budżetu w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Tychach,
- Zarządzenie Dyrektora DDPS „Wrzos” nr D/9/2000 z dnia 3.02.2000 r. w sprawie gospodarki kasowej.

2.2. Organizacja, przedmiot i zakres działania kontrolowanej jednostki:

Zgodnie z statutem DDPS „Wrzos” w Tychach wprowadzonym uchwałą Rady Miasta Tychy nr 0150/445/2000 z dnia 29 czerwca 2000 r., Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Wrzos” jest samodzielną jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa Miasta Tychy.

Celem działalności DDPS „Wrzos” jest realizacja zadań własnych Miasta Tychy w zakresie pomocy społecznej osobom starszym, a w szczególności:

1. przeciwdziałanie samotności osób starszych, utrzymanie tych osób w naturalnym środowisku i przeciwdziałanie instytucjonalizacji,
2. zaspakajanie potrzeb rekreacyjno-kulturalnych,
3. organizacja zajęć w ramach terapii zajęciowej, służących utrzymaniu sprawności psychofizycznej,
4. zapewnienie całodziennego wyżywienia,
5. zapewnienie możliwości korzystania z urządzeń higieny osobistej,
6. pomoc osobom starszym w trudnych problemach życiowych,
7. współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz ludzi starszych.

DDPS „Wrzos” pokrywa swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochodu odprowadza na rachunek budżetu jednostki samorządu gminnego. Zasady odpłatności podopiecznych DDPS „Wrzos” ustala Rada Miasta Tychy.

DDPS „Wrzos” w Tychach kieruje dyrektor, który wykonuje również czynności pracodawcy w stosunku do osób zatrudnionych w ośrodku.

<u>Regulamin organizacyjny</u>

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym wprowadzonym zarządzeniem Dyrektora DDPS „Wrzos” w Tychach nr 17/17/2001 r. z dnia 2.02.2001 r. w strukturze organizacyjnej jednostki wyodrębnia się:

- księgowość,
- dział pracowników administracyjnych,

- kuchnię,
- stołówkę.

Dyrektor kieruje pracą Dziennego Domu Pomocy Społecznej „Wrzos", zapewniając jego sprawne funkcjonowanie. Do zakresu zadań głównej księgowej należy m.in.: prowadzenie rachunkowości i gospodarki finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, analiza wykorzystania środków budżetowych, opracowywanie sprawozdań finansowych z wykonania budżetu, sporządzanie listy płac i prowadzenie kartotek wynagrodzeń, kompletowanie dokumentacji dotyczącej wypłat zasiłków rodzinnych, terminowe rozliczenie podatku.

2.3. Kierownictwo jednostki:

- [redacted] - Dyrektor Dziennego Domu Pomocy Społecznej „Wrzos" w Tychach, na podstawie powołania od dnia 1.01.2000 r.,
- [redacted] - Główny księgowy Dziennego Domu Pomocy Społecznej „Wrzos" w Tychach, na podstawie umowy o pracę od dnia 1.05.2000 r.

3. Dokumentacja poddana kontroli:

- Zarządzenie Dyrektora DDPS „Wrzos" nr D/8/2000 z 3.02.2000 r. w sprawie zakładowego planu kont stanowiącego podstawę prowadzenia rachunkowości i wykonania budżetu w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Tychach,
- Zarządzenie nr D/9/2000 Dyrektora DDPS „Wrzos" z dnia 3.02.2000 r. w sprawie gospodarki kasowej,
- Zarządzenie nr D/22/2003 Dyrektora DDPS w Tychach z dnia 31.12.2003 r. w sprawie utworzenia środka specjalnego,
- Zarządzenie Dyrektora DDPS w Tychach nr D/30/2005 z dnia 23.12.2005 r. w sprawie utworzenia rachunku dochodów własnych,
- Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych DDPS w Tychach wprowadzony zarządzeniem Dyrektora DDPS „Wrzos" nr D/12/2000 z dnia 31.07.2000 r.

.

3.1. Dokumenty dotyczące 2004 roku:

- Miesięczne sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31.12.2004r.,
- Kartoteka konta – analityka do konta 130 „subkonto" wydatków – 4210,
- Kartoteka konta – analityka do konta 130 „subkonto" wydatków – 4300,

- Faktura VAT nr 150/04 z dnia 10.01.2004 r.,
- Faktura VAT nr 08932 z dnia 9.01.2004 r.,
- Faktura VAT nr 2004001393 z dnia 5.02.2004 r.,
- Faktura VAT nr 65172 z dnia 6.12.2004 r.,
- Rachunek z dnia 23.11.2004 r. nr 129/04 za dofinansowanie spotkania integracyjnego,
- Kartoteka konta 135 – rachunek środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Dokumentacja poddana kontroli dotyczy wydatków jednostki na łączną kwotę 49.269,82 zł, co stanowi 6,85% wydatków poniesionych przez jednostkę w 2004 r.

3.2. Dokumenty dotyczące 2005 roku:

- Miesięczne sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31.12.2005r.,
- Umowa z dnia 2.01.2006 r. nr 1/2006 na konserwacje urządzeń i wyposażenia,
- Karta kontowa – analityka do konta 130 „subkonto" wydatków – 4270,
- Karta kontowa – analityka do konta 130 „subkonto" wydatków – 4260,
- Umowa z dnia 15.11.2005 r. na wykonanie robót remontowo-budowlanych i malarskich,
- Porozumienia z dnia 2.01.2004 r. i 3.01.2005 r. dotyczące refundacji kosztów za media,
- Faktura VAT nr 2/11/L/2005 z dnia 17.11.2005 r.,
- Kartoteka konta 135 – rachunek środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- Kwitariusze przychodowe o numerach od 9832313 do 9832203,
- Pozostałe dowody księgowe w zakresie określonym w protokole kontroli.

Dokumentacja poddana kontroli dotyczy wydatków jednostki na łączną kwotę 87.614,73 zł, co stanowi 10,85% wydatków poniesionych przez jednostkę w 2005 r.

4. Ustalenia kontroli

4.1. Polityka rachunkowości, zasady ewidencjonowania operacji gospodarczych:

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

Zasady (politykę) rachunkowości w jednostce określają:

- zarządzenie Dyrektora DDPS „Wrzos" nr D/8/2000 z 3.02.2000 r. w sprawie zakładowego planu kont stanowiącego podstawę prowadzenia rachunkowości i wykonania budżetu w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Tychach. Załącznik do zarządzenia zawiera wykaz kont bilansowych i pozabilansowych,
- zarządzenie nr D/9/2000 Dyrektora DDPS „Wrzos" z dnia 3.02.2000 r. w sprawie gospodarki kasowej. Zarządzenie określa zasady ochrony wartości pieniężnych oraz ich transportu, a także wymagania jakie powinny spełniać dowody kasowe oraz pomieszczenie kasy.

Wymienione wyżej zarządzenia nie regulują natomiast zasad sporządzania i obiegu dokumentów księgowych oraz ich kontroli pod względem formalnym i merytorycznym, a także zasad przeprowadzenia inwentaryzacji.

Braki w dokumentacji odnośnie zasad obiegu dokumentów księgowych znajdują swoje odzwierciedlenie w nieprawidłowościach polegających na niezamieszczaniu na niektórych fakturach zakupu usług oraz materiałów i wyposażenia wzmianki, z jakiego paragrafu klasyfikacji budżetowej wydatek został poniesiony. Powyższe utrudnia stwierdzenie czy miała miejsce wstępna kontrola zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. Obowiązek przeprowadzenia takiej kontroli nakłada na głównego księgowego art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.).

<u>Prowadzenie księgowości w formie przebitkowej</u>

W dniu wszczęcia kontroli jednostka, pomimo posiadania odpowiednich środków technicznych, nie prowadziła ewidencji księgowej za pomocą komputera. Biorąc pod uwagę wartość ponoszonych wydatków oraz różnorodność i złożoność ewidencjonowanych zdarzeń gospodarczych, prowadzenie przez jednostkę ksiąg rachunkowych w formie przebitkowej nie pozwala na szybką weryfikację poprawności zapisów dokonanych w księgach rachunkowych.

Rachunkowość w DDPS „Wrzos" prowadzona jest metodą przebitkową na kartotekach finansowych i dziennikach obrotów. Kartoteki finansowe podsumowuje się na koniec miesiąca i uzgadnia obroty z dziennikiem obrotów. Na podstawie kartotek sporządza się zestawienie obrotów i sald. Na podstawie kartotek oraz zestawień obrotów i sald do kont analitycznych sporządza się zbiorcze zestawienie obrotów i sald, które uzgadnia się z dziennikiem obrotów i na tej podstawie sporządza się bilans jednostki.

4.2. Sprawozdawczość jednostki

Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Wrzos" w Tychach jako jednostka budżetowa, zgodnie z ustawą z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) obowiązana jest sporządzać roczny plan dochodów i wydatków, a następnie sporządzać miesięczne oraz roczne sprawozdania z wykonania planu dochodów i wydatków budżetowych (Rb-28S).

Kontrola danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-28S za 2004 rok w konfrontacji z danymi księgowymi ujętymi w analityce prowadzonej do konta 130:

W sprawozdaniu z wykonania planu wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31.12.2004 r. wykazano:

Rozdz.	Paragraf	Plan po zmianach	Wydatki wykonane
85202	3020 „Wydatki osob. niezliczone do wynagrodzeń"	1.140	1.139,66
85202	4010 „Wynagrodzenia osobowe pracowników"	326.153	326.152,20
85202	4040 „Dodatkowe wynagrodzenia roczne"	24.343	24343
85202	4110 „Składki na ubezpieczenia społeczne"	60.462	60.444,91
85202	4120 „Składki na Fundusz Pracy"	8.357	8.352,67
85202	4210 „Zakup materiałów i wyposażenia"	14.800	14.799,85
85202	4220 „Zakup środków żywności"	190.000	189.998,18
85202	4230 „Zakup środków medycznych"	300	299,28
85202	4260 „Zakup energii"	38.398	38.397,22
85202	4270 „Zakup usług remontowych"	18.957	18.956,35
85202	4280 „Zakup usług zdrowotnych"	655	655
85202	4300 „Zakup usług pozostałych"	24.730	24.729,97
85202	4410 „Podróże służbowe krajowe"	220	219,20
85202	4440 „Odpisy na ZFŚS"	9.740	9.740
Razem:		**718 255 zł**	**718 227,49 zł**

Kontrola danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-28S za 2005 rok w konfrontacji z danymi księgowymi ujętymi w analityce prowadzonej do konta 130:

W sprawozdaniu z wykonania planu wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31.12.2005 r. wykazano:

Rozdz.	Paragraf	Plan po zmianach	Wydatki wykonane
85202	3020 „Wydatki osob. niezliczone do wynagrodzeń”	1.200	1.199,70
85202	4010 „Wynagrodzenia osobowe pracowników”	343.632	343.632
85202	4040 „Dodatkowe wynagrodzenia roczne”	25.864	25.864
85202	4110 „Składki na ubezpieczenia społeczne”	63.582	63.580,57
85202	4120 „Składki na Fundusz Pracy”	8.784	8.783,72
85202	4170 „Wynagrodzenia bezosobowe”	900	900
85202	4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”	15.317	15.316,90
85202	4220 „Zakup środków żywności”	201.000	200.998,99
85202	4230 „Zakup środków medycznych”	300	299,59
85202	4260 „Zakup energii”	48.180	48180
85202	4270 „Zakup usług remontowych”	28.806	28.802,73
85202	4280 „Zakup usług zdrowotnych”	142	142
85202	4300 „Zakup usług pozostałych”	21.962	21.961,98
85202	4350 „Zakup usług internetowych”	838	837,80
85202	4410 „Podróże służbowe krajowe”	800	799,36
85202	4440 „Odpisy na ZFŚS”	10.632	10.632
85202	6060 „Wydatki inwestycyjne”	6.300	6.299,79
Razem 85202:		**778 239,00 zł**	**778 231,13 zł**
85203	4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”	21000	20999,47
85203	4220 „Zakup środków żywności”	7899	7898,92
Razem 85203:		**28 899,00 zł**	**28 898,39 zł**
Razem:		**807 138 zł**	**807 129,52 zł**

Brak par. 4170 i 4350 w Rb-28S za styczeń i luty 2005 r.

W sprawozdaniach z wykonania planu wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego Rb-28S za miesiące styczeń i luty 2005 r. nie ujęto w rubryce „Plan po zmianach” oraz „Wydatki wykonane” paragrafów 4170 „Wynagrodzenia bezosobowe” oraz 4350 „Zakup usług internetowych”. Paragrafy te zostały uwzględnione w sprawozdaniach Rb-28S dopiero od miesiąca marca 2005 r. W okresie styczeń - luty 2005 r. wydatki na wynagrodzenia osobowe oraz zakup usług internetowych ujmowane były

w sprawozdaniach na par. 4300 „Zakup usług pozostałych". Od miesiąca marca 2005 r. wspomniane wydatki księgowano na kontach analitycznych prowadzonych dla par. 4170 i 4350.

Paragrafy 4170 „Wynagrodzenia bezosobowe", obejmujący wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia lub o dzieło oraz 4350 „Zakup usług dostępu do sieci Internet" wprowadzone zostały przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 września 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 209, poz. 2132) z dniem 1.01.2005 r.

4.3. Kontrola wydatków poniesionych w roku 2004

Kontrola wydatków par. 4210

W 2004 r. kontrolowana jednostka poniosła wydatki na zakup materiałów i wyposażenia, dotyczące w szczególności zakupu:

- wyposażenia (mebli),
- środków czystości,
- materiałów biurowych,
- pozostałych artykułów (np. zastawy stołowej i sztućców).

Wydatki na zakup materiałów i wyposażenia były ewidencjonowane na karcie kontowej – analityka do konta 130 par. 4210**,** dla którego obroty ogółem za 2004 r. wyniosły 14.799,85 zł (wyposażenie – 3.587,94 zł, środki czystości – 3.848,97 zł, materiały biurowe – 3.314,41 zł, pozostałe – 4.048,53 zł). Dokonano weryfikacji ujęcia dowodów księgowych w księgach rachunkowych jednostki. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrola wydatków par. 4300

Kontrolowana jednostka w 2004 r. poniosła wydatki na zakup usług pozostałych, w szczególności:

- monitoringu obiektu,
- usług telefonicznych,
- usług pralniczych,
- prenumeraty czasopism,
- nadzoru nad programem komputerowym,
- szkoleń pracowników,
- wywozu nieczystości,
- pozostałych usług.

Wydatki na zakup usług pozostałych ewidencjonowane były na karcie kontowej – analityka do konta 130 par. 4300, dla którego obroty ogółem za okres od stycznia do grudnia 2004 r. wyniosły 24.729,97 zł (monitoring obiektu, prenumerata czasopism – 2.093,39 zł, wywóz nieczystości, pranie – 2.995,84 zł, szkolenia, nadzór nad programem komputerowym – 5.693,88 zł, umowy zlecenia, rozmowy telefoniczne – 5.120,74 zł, pozostałe usługi 3.235,80 zł). Dokonano weryfikacji ujęcia dowodów księgowych w księgach rachunkowych jednostki.

Prenumerata czasopism na par. 4300

W toku kontroli stwierdzono, że jednostka dokonywała wydatków na prenumeratę czasopism ze środków zaplanowanych na par. 4300 „Zakup usług pozostałych". **Zdaniem kontrolującego z treści rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. z 2003 r. Nr 68, poz. 634 ze zm.) wynika, że par. 4300 klasyfikacji budżetowej obejmuje jedynie wydatki poniesione na zakup usług (np. pralniczych, wywozu nieczystości, telekomunikacyjnych), natomiast wydatki na zakup czasopism należy zakwalifikować do par. 4210 „Zakup materiału i wyposażenia".**

Powyższa nieprawidłowość odnosi się m.in. do następujących dowodów księgowych:

- faktura VAT nr 150/04 z dnia 10.01.2004 r. za prenumeratę czasopisma „Zamówienia publiczne – Doradca" na kwotę 240 zł,
- faktura VAT nr 08932 z dnia 9.01.2004 r. za prenumeratę „Biuletynu informacyjnego" na kwotę 531 zł,
- faktura VAT nr 2004001393 z dnia 5.02.2004 r. za prenumeratę czasopisma m.in. „Rachunkowość budżetowa" na kwotę 330 zł,
- faktura VAT nr 65172 z dnia 6.12.2004 r. za prenumeratę Biuletynu informacyjnego na kwotę 462,62 zł.

4.4. Kontrola wydatków poniesionych w roku 2005

Zakup usług remontowych

W 2005 r. jednostka poniosła wydatki na zakup usług remontowych (par. 4270). Wydatki te dotyczyły:

- remontu siedziby, w której mieści się DDPS „Wrzos",
- napraw i konserwacji urządzeń i wyposażenia znajdującego się w ośrodku.

Jednostka nie posiada pracownika zatrudnionego na etacie konserwatora. Konserwacja instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, konserwacja maszyn i urządzeń kuchennych, kotłowni, urządzeń gazowych dokonywana jest przez podmiot zewnętrzny na podstawie umowy z dnia 2.01.2006 r. nr 1/2006 za wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 481,50 zł.

W dniu 15.11.2005 r. zawarta została umowa na wykonanie robót remontowo-budowlanych i malarskich w budynku DDPS w Tychach, których szczegółowy zakres określa kosztorys ofertowy stanowiący załącznik nr 1 do umowy. Za wykonanie robót ustalono wynagrodzenie w wysokości brutto 18.084,24 zł. Wykonawca zobowiązał się wykonać umówione prace w terminie 16.11-6.12.2005 r.

Wydatki na zakup usług remontowych ewidencjonowane były na karcie kontowej – analityka do konta 130 par. 4270**,** dla którego obroty ogółem za okres 1.01-31.12.2005r. wyniosły 28.802,73 zł (remonty – 19.999,33 zł, konserwacje – 8.803,40 zł). Dokonano weryfikacji ujęcia dowodów księgowych w księgach rachunkowych jednostki. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakup energii, wody, CO

W 2005 r. jednostka poniosła wydatki na zakup energii (woda, energia cieplna, gaz, energia elektryczna).

Siedziba kontrolowanej jednostki znajduje się w budynku położonym w Tychach przy ul. Batorego nr 57, zajmowanym wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Zasady odpłatności za media dostarczane do wspomnianego budynku określają porozumienia z dnia 2.01.2004 r. i 3.01.2005 r., zgodnie z którymi wysokość opłat za media obciążających DDPS „Wrzos" w Tychach ustalono wg następujących stawek procentowych: CO- 50%, gaz – 85%, woda – 85%, energia elektryczna – 70%, wywóz nieczystości – 100%.

Wydatki na zakup energii ewidencjonowane były na karcie kontowej – analityka do konta 130 par. 4260, dla którego obroty ogółem za okres od 1.01-31.12.2005 r. wyniosły 48.180 zł (centralne ogrzewanie – 18.255,91 zł, gaz – 10.116,95 zł, energia – 7.115,83 zł, woda – 12.691,31 zł). Dokonano weryfikacji ujęcia dowodów księgowych w księgach rachunkowych jednostki. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakup programu komputerowego

Jednostka dokonała zakupu programu komputerowego „Budżet-RB-sprawozdawczość" za kwotę 850 zł, udokumentowanego fakturą VAT nr 0030 z 14.01.2005 r. Zapłata nastąpiła ze środków zaplanowanych na par. 4300 „Zakup usług pozostałych". **W ocenie kontrolującego jednostka błędnie ujęła zakup programu komputerowego na par. 4300 „Zakup usług pozostałych", bowiem wydatek ten nie dotyczył usługi, lecz wartości niematerialnej i prawnej, którą należy zaliczyć do wyposażenia i ująć na par. 4210 klasyfikacji budżetowej.**

4.5. Dochody własne (środek specjalny)

Zarządzeniem nr D/22/2003 Dyrekota DDPS w Tychach z dnia 31.12.2003 r. utworzony został przy Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos" w Tychach środek specjalny. Zgodnie z zarządzeniem źródłem przychodów środka specjalnego są środki uzyskane z tytułu spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej, a także z tytułu odszkodowań i wpłat za utracone lub uszkodzone mienie. Wspomniane przychody przeznacza się na cele wskazane przez darczyńcę lub spadkodawcę, zakup materiałów i usług dla potrzeb jednostki, prowizje bankowe. Zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania.

Zarządzeniem Dyrektora DDPS w Tychach nr D/30/2005 z dnia 23.12.2005 r. utworzono przy DDPS „Wrzos" rachunek dochodów własnych. Na konto rachunku dochodów własnych mogą wpływać darowizny pieniężne od sponsorów. Uzyskane dochody przeznacza się na zakup żywności na organizowane spotkania wigilijne dla pensjonariuszy DDPS „Wrzos" oraz osób samotnych. Zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania.

Zgodnie art. 72 ust. 2 ustawy z dnia 25.11.2004 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2004 r. nr 273, poz. 2703) środki specjalne, które uzyskiwały przychody z tytułów określonych w art. 18a ust. 1 i 2 (m.in. spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej, odszkodowań za utracone lub uszkodzone mienie), mogą funkcjonować w tym zakresie do dnia utworzenia rachunku dochodów własnych, nie dłużej jednak niż przez 3 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy (tj. do 31.03.2005 r.). W przypadku nieutworzenia rachunku dochodów własnych – z upływem 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy następuje przeniesienie dochodów i wydatków zgodnie z art. 73 ust. 1. W myśl cytowanego wyżej przepisu z dniem wejścia w życie ustawy następuje przeniesienie:

1) przychodów zlikwidowanych środków specjalnych – do dochodów budżetu jednostek samorządu terytorialnego,

2) wydatków zlikwidowanych środków specjalnych – do wydatków budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Kontrolowana jednostka nie dokonała likwidacji środka specjalnego w terminie do 31.03.2005 r., wyznaczonym przez ustawę o zmianie ustawy o finansach publicznych, nie tworząc jednocześnie rachunku dochodów własnych, który mógłby zastąpić podlegający likwidacji rachunek środka specjalnego.

Plan finansowy dochodów własnych na rok 2005

Rozdział 85202 Dochody

Par.	Nazwa	Plan na 2005 r.
0960	Otrzymane spadki, zapisy i darowizny	2.100
Razem:		**2.100**

Rozdział 85202 Wydatki

Par.	Nazwa	Plan na 2005 r.
4220	Zakup środków żywności	2.100
Razem:		**2.100**

4.6. Kontrola wydatków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych DDPS w Tychach wprowadzony zarządzeniem Dyrektora DDPS „Wrzos" nr D/12/2000 z dnia 31.07.2000 r. Regulamin określa zasady przeznaczenia środków funduszu socjalnego, rodzaje działalności socjalnej oraz warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z funduszu.

Zgodnie z regulaminem ZFŚS przyznawanie ulgowych usług i świadczeń uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej, materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu.

Regulamin określa, że środki ZFŚS mogą być przeznaczone na:

- dofinansowanie krajowego i zagranicznego wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej w formie koloni, obozów, zimowisk, „zielonych szkół",
- udzielenie pomocy rzeczowej przeznaczonej dla osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej lub zapomóg pieniężnych udzielanych w wypadkach losowych,
- dofinansowanie wypoczynku urlopowego organizowanego przez pracownika we własnym zakresie,

- organizowanie imprez okolicznościowych (np. Dzień Pracownika Socjalnego, pożegnanie emerytów),

Środki funduszu mogą być wydatkowane na pożyczki przeznaczone na cele mieszkaniowe.

Regulamin ustala zasady dofinansowania wypoczynku dla pracowników w ten sposób, że określa 4 grupy pracowników, zróżnicowane w oparciu o kryterium dochodowe. **Regulamin nie określa natomiast wysokości dofinansowania do wypoczynku dla poszczególnych grup pracowników lub przynajmniej zasad ustalenia wysokości tego dofinansowania. Kwestię tę reguluje preliminarz dochodów ustalony na każdy rok odrębnie.**

Zakres świadczeń i usług socjalnych określony w regulaminie ZFŚS nie obejmuje działalności kulturalno-oświatowej oraz sportowo-rekreacyjnej, mimo iż wymienia je ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, a także iż faktycznie działalność taka jest przez jednostkę dofinansowywana (zakup biletów do teatru).

Ponadto regulamin daje możliwość ubiegania się o dofinansowanie kosztów zagranicznego wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, mimo iż zgodnie z art. 8 ust. 2a ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych usługi i świadczenia w zakresie różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej i sportowo-rekreacyjnej - mogą być finansowane z Funduszu, jeżeli są świadczone wyłącznie na terenie kraju.

Dofinansowanie imprezy okolicznościowej

Regulamin ZFŚS przewiduje również dofinansowanie do imprez okolicznościowych. Zawarty w ustawie o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych katalog świadczeń socjalnych, które mogą być finansowane z funduszu nie przewiduje dofinansowania imprez okolicznościowych, gdyż byłoby to sprzeczne z istotą funduszu, który jest funduszem socjalnym, a nie funduszem okolicznościowym.

W toku kontroli stwierdzono, że jednostka poniosła w 2004 r. wydatki z funduszu socjalnego na dofinansowanie spotkania integracyjnego w wysokości 700 zł. Wydatek w wspomnianej wysokości został udokumentowany rachunkiem z dnia 23.11.2004 r. Nr 129/04. Wspomniany rachunek obejmuje również wydatek na zakup biletów do teatru na łączną kwotę 120 zł.

Podobnie w 2005 r. jednostka poniosła z funduszu socjalnego wydatek w wysokości 700 zł za spotkanie integracyjne zorganizowane w dniu 18.11.2005 r., udokumentowany rachunkiem z dnia 22.11.2005 r. nr 140/05. Na rachunku wyszczególniony został także wydatek na zakup biletów do teatru w wysokości 240 zł.

Odpis na ZFŚS na 2004 r.

W 2004 r. jednostka dokonała odpisu na ZFŚS w łącznej wysokości 9.740 zł (14 etatów x 695,70 zł).

Karta kontowa 135 – rachunek środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych

Data zaksięgowania	Kwota
7.04.2004	4.000
30.04.2004	3.340
4.06.2004	2.400
Razem:	**9 740 zł**

Wpłaty zostały ujęte na wyciągach bankowy dla rachunku ZFŚS o numerach: 74, 475, 604.

Odpis na ZFŚS na 2005 r.

W 2005 r. jednostka dokonała odpisu na ZFŚS w łącznej wysokości 10.632 zł (12,75 etatu x 733,25 zł +1,5 etatu x 855,45 zł-odpis na osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności).

Karta kontowa 135 – rachunek środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych

Data zaksięgowania	Kwota
19.04.2004	7.974
13.06.2004	1.100
26.07.2004	1.558
Razem:	**10 632 zł**

Wydatki z ZFŚS

Wyrywkowej kontroli poddano wydatki z ZFŚS na działalność socjalną poniesioną przez jednostkę w latach 2004 i 2005. Wydatki z funduszu socjalnego ewidencjonowano na karcie kontowej 135 – rachunek środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Prezentowe karty płatnicze

W 2005 r. jednostka dokonała zakupu ze środków ZFŚS prezentowych kart identyfikacyjnych (kart płatniczych) na łączną kwotę 2.010 zł. Wydatek został udokumentowany fakturą VAT nr 2/11/L/2005 z dnia 17.11.2005 r. Do faktury dołączona została faktura proforma nr 2/11/2005, określająca ilość kart prezentowych oraz ich cenę.
Karty płatnicze zostały przekazane pracownikom jako paczki świąteczne. Wysokość świadczeń wynikająca z kart płatniczych została uzależniona od kryterium dochodowego – protokół nr 5/2005 z dnia 7.11.2005 r.
Kwota 2.010 zł została zaksięgowana na karcie kontowej 135 – rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Wypłatę w wysokości 2.010 zł ujęto na wyciągu bankowym nr 25/05 z dnia 10.11.2005 r. Na wyciągach bankowych rachunku funduszu socjalnego nie ujęto natomiast zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, które nie zostały przez pracodawcę pobrane od świadczeń w postaci kart płatniczych.
Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych wolna od podatku jest wartość rzeczowych świadczeń otrzymanych przez pracownika, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszu związków zawodowych – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł; rzeczowymi świadczeniami nie są bony, talony i inne znaki, uprawniające do ich wymiany na towary lub usługi.

W świetle cytowanego przepisu uznać należy, że prezentowe karty płatnicze dla pracowników z określonym limitem środków pieniężnych nie są świadczeniem rzeczowym, lecz rodzajem znaków, uprawniających do wymiany na towary lub usługi. W konsekwencji wartość przyznanych środków pieniężnych w postaci kart płatniczych nie korzysta ze zwolnienia od podatku dochodowego od osób fizycznych, a tym samym pracodawca jako płatnik obowiązany jest pobrać zaliczkę na podatek.

Refundacja ze środków ZFŚS

W toku kontroli stwierdzono przypadek przelania z rachunku funduszu socjalnego na rachunek budżetowy środków z przeznaczeniem na pokrycie poniesionego przez pracownika wydatku na zakup paczki świątecznej. Dotyczy to faktury VAT nr 444/04 z 25.10.2004 r. na zakup żywności (3 paczki żywnościowe dla osób przybywających na zwolnieniu lekarskim) na kwotę 243,99 zł.

Dokonanie wypłaty z rachunku budżetowego środków na pokrycie kosztu zakupu świadczeń socjalnych, nawet w sytuacji gdy kwota ta była uprzednio przelana

z rachunku funduszu socjalnego jest nieprawidłowe, bowiem narusza wynikający z ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych nakaz finansowania świadczeń socjalnych bezpośrednio z ZFŚS.

4.7. Pobór odpłatności za obiady

W Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos" w Tychach przygotowane są posiłki dla 55 pensjonariuszy domu pomocy. Posiłki wydawane są na podstawie decyzji Dyrektora MOPS w Tychach również innym osobom, które nie mają własnych środków na życie. W 2004 r. z tej formy pomocy skorzystało średnio miesięcznie 95 osób.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość pobierania wpłat za obiady w miesiącu grudniu 2004 r. Stwierdzono, że łączna wartość wpłat za obiady dla 90 osób, wynikająca z kwitariuszy przychodowych o numerach od 9832313 do 9832203 oraz zestawienia odpłatności pensjonariuszy za posiłki za grudzień 2004 r. wynosi 6.619,45 zł, co odpowiada wpłacie ujętej w raporcie kasowym nr 30/2004 za okres 24-31.12.2004 r., dokonanej na podstawie druku KP-22 z 30.12.2004 r.

Na powyższych ustaleniach protokół zakończono.

Protokół składa się z 17 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez osoby uczestniczące w postępowaniu kontrolnym.

Niniejszy Protokół podlega publikacji w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z postanowieniami:

- art. 6 ust. 1 pkt. 4 lit a) tiret drugie z zastrzeżeniem art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 06.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1198) oraz
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17.05.2002 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. z 2002 r., Nr 67, poz. 619).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, który po uprzednim odczytaniu podpisano. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

5. Pouczenie

Dyrektor kontrolowanej jednostki Pani [redacted] została poinformowana o prawie do złożenia w ciągu 7 dni od daty podpisania niniejszego protokołu dodatkowych wyjaśnień i uwag, co do treści protokołu do Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

Tychy, dnia 20.03.2006 r.

Protokół podpisały następujące osoby:

Lp.	Podpis	Imię, nazwisko, stanowisko
1.		[redacted] - Dyrektor Dziennego Domu Pomocy Społecznej „Wrzos" w Tychach
2.		[redacted] - Główny księgowy Dziennego Domu Pomocy Społecznej „Wrzos" w Tychach
3.		[redacted] - Inspektor Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy